PREVENIREA ȘI COMBATEREA TRAFICULUI DE COPII

Anastasia GUȚU,
studentă la Universitatea de Stat din Moldova,
Facultatea de Drept, anul II.

Resume. *Through this article we have highlighted both the causes and some main measures to prevent and combat child trafficking, a phenomenon that is a serious problem of contemporary society and affects countries around the world, including the Republic of Moldova. Child trafficking is a serious violation of human rights, the aspects and dimensions of which remain in the shadows of reality. Although special measures and programs are being taken to reduce this phenomenon, the risk of being trafficked does not disappear and children continue to be victims of this phenomenon. Trafficking in human beings should not only be seen as a form of victimization of the human being, but also as a problem of human and social development. The negative consequences of this phenomenon extend from direct victims, to the communities and society from which they come and which face the loss of human capital, with increased costs for recovery and social reintegration of trafficked persons and who manage to be saved, thus, we are in the presence of a vicious circle. This crime must be aware as soon as possible to facilitate the process of effective prevention and prosecution.*
Cuvinte-cheie : *child trafficking, violation, victim, human right.*

În societatea contemporană un scop important recunoscut tuturor sitemelor de drept,îl ocupă apărarea drepturilor şi libertăților fundamentale. Cunoaștem că, viața omului a fost ocrotită de lege, ca valoare absolută a oricărei societăți, încă din cele mai vechi timpuri ,ea reprezentând însăți condiția esențială de existență a societății.

Odată cu dezvoltarea societății în mai multe perspective, a început să se dezvolte concomitent nu doar anumite aspecte pozitive ,dar și cele care aduc niște consecințe destul de grave , cum ar fi criminalitatea ,traficul de ființe umane , mobilizând organele de stat să adopte anumite legi și măsuri de prevenire și contracarare a acestora.

Traficul de ființe umane este o încălcare gravă a drepturilor omului, care în continuare afectează statele din întreaga lume, inclusiv Republica Moldova. Din 2003 în Moldova se înregistrează nu numai cazuri de trafic cu fiinţe umane/copii la nivel transnaţional, dar trafic intern, când cetăţeni ai Republicii Moldova au fost recrutaţi, transportaţi și supuși exploatării, etape consecutive ale traficului de persoane, în interiorul ţării.[1]

An de an, femei, bărbați şi copii devin victime ale exploatării sexuale, ale exploatării prin muncă forţată sau pentru prelevarea de organe. Cauzat de o multitudine de factori psiho-sociali precum sărăcia,

[1] STUDIUL FENOMENULUI TRAFIC DE COPII ÎN REPUBLICA MOLDOVA 2010, Centrul Internaţional pentru Protecţia și Promovarea Drepturilor Femeii „La Strada" Autori: Viorelia Rusu, Tatiana Fomina.p.16

lipsa de educație, relații familiale dezorganizate .Acesta are o serie de efecte negative ,care afectează atât sănătatea, securitatea publică, nivelul de educaţie cât și gradul de ocupare a forței de muncă.

Actual se inregistrează multe cazuri când copii sunt victime a traficului de ființe umane, ei sunt impuși să presteze servicii sexuale ,să lucreze sau sunt folosiți ca donatori de organe pentru transplant [1]și asta este o realitate foarte tristă , iar acest proces este considerat de-a dreptul inumanitar. Deși în diverse ţări au fost întreprinse destule cercetări în scopul studierii fenomenului trafic de copii, dimensiunile și unele aspecte ale lui rămân a fi în continuare nedescutate.

A aprecia cu exactitate aria răspândirii fenomenului trafic de copii în Moldova este imposibil înainte de toate din cauza caracterului latent al problemei și al f lexibilităţii fenomenului, care este în continuă transformare datorită tendinţei criminalilor de a evada din vizorul atenţiei sporite a organelor de drept.[2]

O modalitate de combatere a fenomenul traficului de copii ,consider că ar fi monitorizarea acestora de către părinți sau chiar institutii specializate ,de asemenea ,un loc important îl ocupă și informarea copiilor în școli sau programe speciale , referitor la acest fenomen ,pe un limbaj cât mai accesibil vârstei lor ,ca ei să fie conștienți de efectele negative ce pot surveni ,pentru că s-a depistat că există un nivelul scăzut de cunoștinţe al victimelor privind migraţia și traficul de copii. La momentul când se fac recrutări copii nu știu nimic despre vârsta minimă de la care se permite activitate de muncă, despre documentele necesare ieșirii din ţară, nu cunosc nimic despre oportunităţile legale de angajare a tinerilor în câmpul muncii peste hotare . Toate cunoștinţele lor despre domeniul dat se limitau, de regulă, la câteva exemple pozitive de migraţie abraţelor de muncă de la consătenii lor cunoscuţi. De asemenea,este foarte important ca copii să fie supravegheați de părinți , dar ,din motiv că sunt cazuri în care copii sunt supuși violenței domestice, sărăciei ,ei devin foarte vulnerabili ,și atunci când apare un strain cu o intenție de manipulare ,pe care ei o consideră a fi bună , se încred și devin victime ,de aceea este necesar ca copii să fie asistați de un psiholog ,de asistentul social ,pedagogul care îl va ajuta să treacă peste dificultățile pe care le are. Un alt aspect important care ar duce la combaterea acestui fenomen ar fi eliminarea factorilor sociali, economici, culturali, politici și alți factori care fac oamenii vulnerabili la traficul de persoane și desigur, asumarea unui angajament de combatere a tuturor formelor de trafic de persoane, oriunde s-ar produce. Extinderea campaniilor de sensibilizare care vizează persoanele care pot fi victime ale traficului de persoane și publicul larg prin educație și implicarea efectivă a mass-media, a

[1] Suporturi de Curs Combaterea traficului de fiinţe umane (drept material și drept procesual) / Mihaela Vidaicu, Igor Dolea; Institutul Naţional al Justiţiei – Ch.: „Nova Imprim” SRL, 2009.
[2] STUDIUL FENOMENULUI TRAFIC DE COPII ÎN REPUBLICA MOLDOVA 2010, Centrul Internaţional pentru Protecţia și Promovarea Drepturilor Femeii „La Strada” Autori: Viorelia Rusu, Tatiana Fomina.p.17

organizațiilor neguvernamentale, a sectorului privat și a liderilor comunității pentru a reduce cererea de exploatare a oamenilor, în special femeile și copii. Și nu în ultimul rând, promovarea unei politici internaționale ,adoptarea și punerea în aplicare la nivel național a unor măsuri concrete de combatere a traficului de persoane în vederea exploatării prin muncă și de a lua măsuri de educare a consumatorilor cu privire la aceste măsuri.

Traficul de persoane este o infracțiune care afectează nu doar victimele sale şi familiile acestora, ci şi societatea în ansamblu. Traficul de persoane nu trebuie privit doar ca formă de victimizare a ființei umane, ci şi ca o problemă de dezvoltare umană şi socială. Consecințele negative ale traficului se extind de la victimele directe (traume fizice şi psihologice, consecinţe grave asupra sănătății persoanelor, dar şi diminuarea şanselor persoanelor de a duce o viaţă normală, datorită faptului că traficarea împiedică persoana să se comporte ca membru al societăţii), la comunităţile şi societatea din care acestea provin şi care se confruntă cu pierderea capitalului uman, cu cheltuieli crescute pentru recuperarea şi reintegrarea socială a persoanelor traficate.

Evident ,este foarte important ca să fie adoptate și anumite programe ,măsuri specializate de a face posibil eliminarea cazurilor care generează și susțin fenomenul traficului de persoane,dintre care menționez: globalizarea, lipsa de informare,nivelul educațional scăzut,șomajul și lipsa de ocupație.

Pe lângă toate cele menționate, prinicpala modalitate totuși rămâne ca autoritățile să intreprindă cât mai multe măsuri concrete pentru a găsi persoanele care se ocupă de traficul de ființe umane , traficul copiilor , pentru a putea permite survenirea pedepselor aplicate traficanților. De asemenea , consider că aceste pedepse trebuie să fie stabilite sub o formă cât mai aspră ,pe un termen cât mai îndelungat , pentru că ,respectiv ,aceasta să fie și ca o măsură educativă pentru ceilalți , de a nu mai proceda la înfăptuirea acestor lucruri.

Mediul online, este deosebit de atractiv pentru copii,dar acesta reprezintă o cale suplimentară prin care copiii pot deveni victime ale abuzului, exploatării și traficului,de aceea este important ca aceștia să fie supravegheați de părinți și să le ofere posibilitatea de a face distinția dintre ceea ce li se permite și ce nu au voie să privească ,caute ,răspunde pe internet. O altă activitate de prevenire și intervenire în astfel de situații ar fi folosirea metodelor pentru identificarea timpurie a copiilor în risc sau victime ale exploatării și traficului,care oferă informații concrete cu privire la acțiunile de recrutare, mijloacele și scopul traficului, profilul de risc al copiilor și indicatorii care ne ajuta să ne dăm seama dacă un copil este într-o situație de risc. Instrumentele dedicate copiilor oferă prin intermediul studiilor de caz, desenelor și poveștilor, acele informații la care copii trebuie să fie atenți, înainte de a lua decizii importante, care i-ar putea duce în situații de risc.

Un rol important în combaterea acestul fenomen ,revine și procesului de monitorizare a situației și a informațiilor difuzate ,pentru că sunt organizate foarte multe campanii de conştientizare a opiniei publice asupra fenomenului de trafic, însă nu s-a făcut nici o evaluare a acestor campanii, există multe panouri publicitare, dar nu se ştie care a fost impactul lor asupra tinerilor. Există indicatori direcţi că populaţia cunoaşte riscurile traficului, nu avem însă nici un indicator că aceste persoane admit ideea că aşa ceva i se poate întâmpla oricui, inclusiv lor. Concluzia e că populaţia ştie despre existenţa acestui fenomen, dar nu ştie nicidecum să se protejeze împotriva lui.

O modalitate eficientă ar fi eliminarea cercului vicios care există în viața persoanelor suspuse traficului,pentru că de cele mai dese ori ,victimile primesc o asistenţă, dar ele sunt întoarse în aceleaşi condiţii din cauza cărora au plecat, în acelaşi mediu din care, de fapt, au fugit, cum ar fi cazul copiilor abuzați în familie,deci ,trebuie să existe programe de reintegrare pe termen lung a victimelor.

Evident că este important să se ofere și cursuri de instruire profesională pentru diferite specialităţi. E necesar să avem specialişti care să poată lucra cu victimele, cum este lucrătorul social, psihologul .. Aceşti profesionişti trebuie să fie implicaţi la identificarea şi asistenţa victimelor traficului. Este foarte important ca asistentul social să poată acorda asistenţă şi potenţialelor victime: familiilor vulnerabile, copiilor din categoria de risc care ar putea ajunge pe mâna traficanţilor.

Deci, consider că în primul rând pentru prevenirea și combaterea traficului de copii e foarte important să putem lucra la nivel de comunitate, unde să avem specialişti în domeniul protecţiei copilului. Trebuie să ținem cont că, indiferent de vîrstă, un copil poate ajunge victimă atîta timp cît nu va fi protejat ca atare. Lupta împotriva traficului de copii înseamnă, în primul rând, cooperare naţională şi internaţională, parteneriate între structuri de stat şi ONG-uri, în aşa fel încît să fie dezvoltate noi iniţiative care să susţină dezvoltarea capitalului uman, reîntoarcerea valorilor şi toate acestea avînd un singur beneficiar – copilul.

Referințe:

1. STUDIUL FENOMENULUI TRAFIC DE COPII ÎN REPUBLICA MOLDOVA 2010, Centrul Internaţional pentru Protecţia și Promovarea Drepturilor Femeii „La Strada" Autori: Viorelia Rusu, Tatiana Fomina.p.16-17.[Accesat : 04.11.2021] ,Disponibil : http://lastrada.md/publicatii/ebook/Child_Traffick_Ro_corr4.pdf
2. Suporturi de Curs Combaterea traficului de fiinţe umane (drept material și drept procesual) / Mihaela Vidaicu, Igor Dolea; Institutul Naţional al Justiţiei – Ch.: „Nova Imprim" SRL, 2009. [Accesat : 04.11.2021] , Disponibil : https://www.unodc.org/documents/human-trafficking/Combating_Trafficking_-_Moldova.pdf